

Bačetínský ZPRAVODAJ

2/2023

Číslo 2/2023 bylo vydáno 19.12.2023
Bačetínský zpravodaj vydává Obecní úřad Bačetín.
Výtisk i distribuce zdarma.

Slovo na úvod

Než se člověk po sv. Anně dvakrát nadechne jsou tu Vánoce. Já to tak mám stoprocentně. Kulturní kalendář v obci je opravdu našlapaný a často během jedné akce řeším organizaci ještě několika dalších. Rozhodně si však nestěžuji. I když v období od července do prosince frčím na plno a jsem hodně unavená, vždy se z toho po zdárném konci akce nějak otřepu. Určitým způsobem mě to vyčerpá a nabije zároveň. Po pár dnech odpočinku už většinou z nudy vymyslím stezky nebo jiné lumpárny pro děti.

Priznávám, že někdy toho mám prostě nad hlavu a nadávám si, že si nabírám tolik ptákovin. Mají mi stačit dvě velké akce v roce a dál se mám bavit běžnou obecní administrativou. Dávám si předsevzetí, že další rok si to tak hektické prostě neudělám a kulturu omezím.

Naposledy jsem si takto přemítala při dušičkové mši. V hlavě jsem si do konce roku proškrtala téměř vše a vyhradila si prostor pro své kluky. Na konci mše mě však z těchto slastných myšlenek vytrhl pan farář, když s nadšením povídá, že má na Štědrý večer o půlnoci čas a chtěl by u nás zpívat koledy! V hlavě se mi hned ozvala taková ta hudba špatné odpovědi v televizních soutěžích. Následovalo mých pár dní touhy po pořádné dovolené, na které jsem už několik let nebyla a pocit bezvýchodnosti. Pak se, ale náhle z ničeho nic, vynořila zrádná myšlenka „A PROČ NE?“. Mám po štědrovečerní večeři rozdýchávat žlučnickový záchvat doma na gauči nebo na přejedení zapomenout se sousedy u svařáku a koled v krásně vytopené kapli? Vždyť ji s Martinem a Janou umíme hezky vyzdobit, a proč bychom si ji nemohli také tak užít? ...A tak jsem sebrala Jendovu hozenou rukavici. Na Štědrý den se nejprve sejdeme po obědě u obecního stromu s dětmi, které budou hrát naši adventní hru a večer pak s těmi, kteří neusnou u pohádek. Když píšu tyto řádky, tak ještě nemáme harmonogram a vlastně skoro nemáme ani plán. Ale vím, že za pomoci všech dobrých duší, které mi to, jako vždy, pomohou připravit, to bude krásný slavnostní večer.

A tak to mám pořád. Z obrovské nechuti se najednou těším jako malé děčko. Vždyť na odpočinek mám přeci ještě spoustu času...

Krásný advent a o Štědrém dnu se těším na viděnou.

Vaše Gábina Prýmusová

Informace z obecního úřadu

Osvětlení cyklostezky

7.11.2023 večer se poprvé rozsvítila světla na cyklostezce. Na bačetiňské straně jsou pevně rozsvícena světla u kaple a u vchodu na hřbitov. V Sudíně je pak pevné světlo u křížku. Ostatní světla jsou na čidla. Ta jsou umístěna vždy na prvním nebo posledním sloupu každé strany stezky, celkem jsou tedy čtyři. Napájení těchto světel je stejné jako klasické veřejné osvětlení, a tedy v čase 23,00 – 4,15 hod nesvítil. Hlavice jsou osazeny LED světly. Celková investice na osvětlení cyklostezky Sudín – Bačetín je cca 900 000,- Kč vč. DPH. Původní projektová cena je ve výši 1 562 029,- Kč vč. DPH. Realizaci provedla firma pana Moravce z Valu.

Tabulka rozpočet 2024 rozpočet

Návrh rozpočtu pro rok 2024 byl sestavován s ohledem na stále nejasnou situaci okolo rekonstrukce vodovodu. Od posledního zpravodaje se nic v této věci nezměnilo. Proto v první polovině roku budeme v projektech střídmejší. Stejně to bylo i letos. Jakmile bylo jasné, že se s vodovodem nezačne, rozhodli jsme o vybudování veřejného osvětlení na cyklostezce. V naší situaci se plány připravují poměrně těžko.

Návrh rozpočtu obce Bačetín na rok 2024

	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Návrh rozpočtu 2024
1.Daňové příjmy	8 304 500	8 304 500	7 539 000
2.Nedaňové příjmy	418 525	588 454	445 100
3.Kapitálové příjmy	0	181 000	0
4.Přijaté dotace	95 100	757 892	95 100
Součet příjmů	8 818 125	9 831 846	8 079 200
5.Běžné výdaje	7 793 125	8 130 178	12 354 200
6.Kapitálové výdaje	7 025 000	7 622 670	1 725 000
Součet výdajů	14 818 125	15 752 848	14 079 200
Saldo = příjmy – výdaje	-6 000 000	-5 921 002	-6 000 000
8.Financování	6 000 000	5 921 002	6 000 000

Informace dle § 5 zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti:

Schválený rozpočet obce na rok 2023 je do schválení návrhu rozpočtu na rok 2024 zveřejněn na internetových stránkách obce:

<http://bacetin.cz/index.php/dokumenty/rozpocet>

Očekávané plnění rozpočtu za rok 2023 k 30.10.2023

příjmy	1 202 372
výdaje	7 097 634
rozdil	-5 895 262

Rekonstrukce osvětlení LED

Z důvodu plánovaných úspor na veřejném osvětlení se zastupitelé shodli na jeho celkové rekonstrukci jak v Bačetiňě tak i v Sudíně. V únoru budou sodíkové výbojky vyměněny za „chytré“ LED hlavice, které budou v určitý čas měnit intenzitu světla. Je naplánováno, že v čase 4,30 – 20,00 hod budou světla svítit na 100% výkon (samozřejmě budou přes den zhasínat jako doposud). V čase 20,00 – 23,00 se sníží výkon na 50% a dále pak do 4,30 hod na 30% výkon. Odborníci radí nechávat LED osvětlení v noci stále rozsvícené a nezhasínat, tak jako to děláme nyní. Při zhasínání se nedocílí takové efektivity v úsporách. V tuto chvíli ještě nejsme rozhodnutí, zda budeme nebo nebudeme v noci zhasínat. Uvidíme, co nám situace přinese. Očekávané náklady na tuto akci jsou okolo 500 000,- Kč vč. instalace.

Statistika odpadů 2022

Z důvodu neukončeného stávajícího roku se statistika odpadového hospodářství sestavuje zpětně za rok 2022.

Statistika odpadů 2022

Kategorie odpadu	Kód druhu odpadu	Název druhu odpadu	Množství (t) 2019	Množství (t) 2020	Množství (t) 2021	Množství (t) 2022
O	20110	Kovové odpady	1,9178	0,69647	0,74	12,929
O	40222	Odpady ze zpracování textilních vláken	2,256	2,304	1,936	1,933
O	150105	Kompozitní obaly	0,141	0,106199	0,124804	0,005
O	160103	Pneumatiky	0,558	0,918	0,666	0,9
O	200101	Papír a lepenka	7,569	8,745661	9,621137	8,599
O	200102	Sklo	7,562	6,368	7,174	8,046
O	200125	Jedlý olej a tuk	nevytříděno	0,1212	0,084	0,108
N	200126	Olej a tuk neuvedený pod č. 200125	0,13	0,118	0,028	0,027
N	200127	Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice	0,128	0,201	0,288	0,13
O	200139	Plasty	10,481	10,860705	9,740224	9,466
O	200201	Biologický rozložitelný odpad	51,6	56,96	63,2	52,5
O	200301	Směsný komunální odpad	73,496	83,107022	71,350146	57,87
O	200307	Objemný odpad	8,46	11,64	11,14	18,76

Výdaje za vývoz odpadů v obci Bačetiň v roce 2022 v Kč

Plasty	137 512,30
Sklo	10 698,55
Směsný	204 786,09
Papír	95 288
Biodpad	112 142,62
Nebezpečný	16 512,62
Celkem	576 940,64

Příjem zpětný odběr obalů v roce 2022 v Kč: 102 500,00

Výnosy z druhotných surovin v roce 2022 v Kč: 3095,00

Celkem: 105 595,00

Doplatek obce po odečtu odběru zpětných obalů v Kč: 471 345,64

Příjem poplatky občané a rekreační objekt v roce 2022 v Kč: 215 000,00

Celkový počet obyvatel k 1.1.2022: 382

Rekreační objekt: 19

Doplatek obce na 1 poplatníka v Kč: **639,26**

Projekt odvodnění ulice nad hřbitovem

V září jsme slíbili další opravu místní komunikace, tentokrát nad hřbitovem. Po srpnovém přívalovém dešti jsme začali intenzivně řešit odvodnění této ulice. Na silnici nejsou po celé délce žádné účinné uliční vpustí. Do kanalizace byla proto vpuštěna kamera, aby zjistila jednak stav kanalizace a také to, zda k vytvoření uličních vpustí nic nebrání. Výsledek stavu letité kanalizace vám je asi jasný. Kanalizace už má něco za sebou, ale ještě se úplně nerozpadá. Podle dalšího zjištění v obecní kanalizaci nic nebrání vybudování uličních vpustí. Po několika rozhovorech s odborníky jsme se přesto rozhodli, že bude nejlepší nechat vypracovat celkový projekt na odvodnění ulice a jednou provždy už se velké povrchové vody zbavit. Tím se samozřejmě odsouvá oprava této komunikace.

Výměna oken v kapli sv. Kříže

V rámci energetických úspor a také odhlučnění ze silnice bychom rádi vyměnili okna v kapli sv. Kříže v Bačetiňě. Všechna okna bohužel nemají standartní velikost, což se odrazí na ceně. Dále bychom také na západní stranu chtěli instalovat žaluzie. Kdo chodíte na mše víte, že odpolední slunce je tam velmi nepříjemné. Z nějakého důvodu se nám také propadá schod u hlavního vchodu a my věříme, že to nebude žádná velká závada. Při výměně oken budeme dbát na to, aby fasáda a vnitřní mramorové parapety byly co nejvíce zachovány. Odhadovaná částka vč. výměny všech dveří a zednických prací je cca 650 000,- Kč. Chtěli bychom zažádat na královéhradecký kraj o dotaci. Po výměně oken by již budova měla opět sloužit bez dalšího nutného zásahu.

*Informace z obecního úřadu připravila
Gabriela Prýmusová, starostka*

Hodiny pro veřejnost na městském úřadě v novém formátu a zavedení rezervačního systému

Od 1. října budou hodiny pro veřejnost na Městském úřadě v Dobrušce upraveny v novém formátu. Věnujte proto v rámci rozpisu hodin pro veřejnost zvýšenou pozornost agendě, kterou si na úřadě přejete vyřídit.

V rámci změn byla oficiálně zavedena polední pauza, a to každý pracovní den vždy od 11:30 do 12:30 hodin (vyjma pracoviště pokladny vždy v úterý). V době polední pauzy budou pracoviště úřadu pro veřejnost nedostupná. K uvedené změně bylo přikročeno z důvodu, kdy není v personálních silách úřadu zajistit výkon úředních hodin v době, která zpravidla znamená polední přestávku.

„V základním formátu jsou hodiny pro veřejnost stanoveny na tři dny v týdnu pondělí, středa a čtvrtek. Podatelna a CzechPoint budou v provozu pět dní v týdnu. Registr řidičů, registr vozidel, občanské průkazy, cestovní doklady, evidence obyvatel, matrika a pokladna budou v provozu tři a půl dne v týdnu. V rámci změn usilují o posílení komunikace veřejnosti s úřadem. Projevem tohoto úsilí zaměřeného na efektivní vyřizování požadavků našich klientů

v rámci hodin pro veřejnost, je zavedení internetového rezervačního systému na vybrané agendy. Po vyhodnocení provozu tohoto nového systému předpokládáme jeho rozšíření o další agendy. Od 1. října je rezervační systém možné využít u následujících agend: registr řidičů, registr, vozidel, občanské průkazy, cestovní doklady, evidence obyvatel, Czech POINT a matrika. Velmi bych si přála, aby do budoucna konkrétní klienti navštěvovali úřad v době, kdy je úředník na konkrétním pracovišti očekává. Věřím, že uvedená praxe bude velkým krokem na cestě za přívětivou a kvalitní službou,“ řekla ke změnám tajemnice Taťána Břízová a ke stanovenému rozsahu hodin pro veřejnost dále uvedla: „V komparaci s jinými srovnatelnými úřady lze důvodně i po zavedení změn úřad hodnotit jako široce přístupný. Stanovení hodin pro veřejnost v základním formátu tři dny v týdnu mimo přepážková pracoviště nabízí pracovníkům úřadu časový prostor pro efektivnější organizaci pracovního času, tedy plánování terénní práce a práce se spisem. Pevně věřím, že logickým důsledkem zavedených změn bude funkční, pro klienty pohodlnější vyřizování žádostí a podání.“

Hodiny pro veřejnost MÚ

Pondělí, Středa: 07:30–11:30, 12:30 – 17:00

Čtvrtek: 07:30–11:30, 12:30 – 15:00

Podatelna a Czech Point

Pondělí, Středa: 07:30–11:30, 12:30 – 17:00

Úterý, Čtvrtek: 07:30–11:30, 12:30 – 15:00

Pátek: 07:30 – 11:30, 12:30 – 13:30

Pokladna

Pondělí, Středa: 07:30–11:30, 12:30 - 17:00

Úterý: 10:00 – 13:00 / Čtvrtek: 07:30–11:30, 12:30 – 15:00

Registr řidičů *

Pondělí, Středa: 07:30–11:30, 12:30 - 17:00

Úterý: 07:30 – 11:30 / Čtvrtek: 07:30–11:30, 12:30 – 15:00

Registr vozidel *

Pondělí, Středa: 07:30–11:30, 12:30 – 17:00

Úterý: 07:30 – 11:30 / Čtvrtek: 07:30–11:30, 12:30 – 15:00

Občanské průkazy, cestovní doklady, evidence obyvatel, matrika *

Pondělí, Středa: 07:30–11:30, 12:30 - 17:00

Úterý: 07:30 – 11:30 / Čtvrtek: 07:30–11:30, 12:30 – 15:00

**Poslední pořadový lístek vyvolávacího systému bude vytištěn půl hodiny před koncem pracovní doby.*

Doporučujeme využít internetového rezervačního systému.

Jak používat rezervační systém?

Internetové objednání
systém WebCall

Náš nový internetový rezervační systém naleznete, jak již bylo výše uvedeno, od 1. října na webových stránkách Města Dobruška v kolonce REZERVAČNÍ SYSTÉM. Zde naleznete u jednotlivých agend kalendář s časy, na které bude možné učinit rezervaci. Rezervaci termínu na maximálně pět různých požadavků (na jednu rezervaci) zde můžete zadat až třicet dní předem a nejdéle dvě hodiny před požadovaným časem. Po vyplnění svých registračních údajů (zpracování osobních údajů bude probíhat v souladu s ust. čl. 6 odst. 1 písm. e), GDPR) obdržíte do své e-mailové schránky výzvu k potvrzení objednávky a následně identifikační kód s návodem k použití u klientského vyvolávacího systému v čekárně odboru dopravy a správy vnitřních věcí. Identifikační kód bude aktivní v rozmezí 15 minut před a po objednaném čase, poté rezervace propadne. Objednaný termín bude samozřejmě v případě potřeby možné zrušit.

Vítejte v objednávkové aplikaci systému WebCall

Objednávací systém Vás postupně provede následujícími kroky:

1. Vyběr činnosti na kterou se chcete objednat.
2. Vyběr dne (datum).
3. Vyběr času.
4. Zadání identifikačních údajů.
5. Odeslání objednávky.

Po přijetí objednávky Vám bude zobrazeno potvrzení se všemi potřebnými údaji.

Objednat se na pobočku ✓

Zrušit objednávku ✗

Zvolte činnost, na kterou se chcete objednat:

Osobní doklady (OP, CD), trvalý pobyt

Matrika a Czech POINT

Registr řidičů a registr vozidel

Zpět do výchozího menu ➔

Objednávkový systém

Městský úřad Dobruška
nám. F. L. Věka 11, 518 01 Dobruška

Městský úřad Dobruška
Solnická 777, 518 01 Dobruška
[Přejít k objednávání](#)

Fronty k činnostem

Všechny přepážky

Občanský průkaz - žádost

2 otevřené přepážky

Čeká

0

Občanský průkaz - převzetí

2 otevřené přepážky

Čeká

0

Občanský průkaz - ztráta

2 otevřené přepážky

Čeká

0

Cestovní pas - žádost

2 otevřené přepážky

Čeká

0

Přehled front

Zdroj: Dobrušský zpravodaj

Zprávy ze školky

Jak jste si mohli všimnout, naše školka od léta prošla pěknou proměnou. Po dlouhé době změnila kabátek, respektive střechu. Stihlo se to právě včas před prvními sněhovými vločkami. Vzhled školky ale není jedinou novinkou. Od září přišly nové děti a změny nastaly i v pedagogickém sboru. Po mateřské dovolené se vrátila paní učitelka Lenka Voglová, Petra Melicharová a kolektiv se rozrostl o novou paní učitelku Annu Gabrielovou. Během podzimu jsme navštívili přírodní divadlo Val, chodili na „lesní dny“, uspořádali podzimní vyrábění pro rodiče na zahradě školky, měli „dušičkový“ týden, přivítali Sv. Martina na koni a zažili spousty zážitků. Děkujeme rodičům, kteří se zapojují do chodu školky, přichází s novými nápady, nebo nosí materiál, který můžeme zpracovat při vyrábění.

Přichází čas adventu a ačkoli je to období, kdy bychom měli zpomalit, spousta z nás je „v jednom kole“. Zkusme si vzpomenout jaké to bylo, když jsme my byli dětmi ve školce. Neměli jsme plnou hlavu starostí a stres z toho, co nestíháme. Užívali jsme si každého rozsvíceného světýlka, ozdobeného stromku, hořící svíčky, první vločky a vůně cukroví. Dětský svět je nádherný, čistý a bezstarostný. Děti neřeší starosti i realitu běžného života. Chtějí si hrát, užívat si krásu kouzel a pohádek, fantazírovat a přemýšlet i nad obyčejnými věcmi tak, aby je fascinovaly. Právě to je jeden z důvodů, proč se děti na Vánoce tolik těší. Jsou přeci tajuplné, plné překvapení a zajímavých věcí, které mohou objevovat. Nechme se chvíli inspirovat dětmi, zpomalme a vnímejme, pojďme si svátky užít a ne přežít 😊

Holky z naší školky

Knihovna

Během měsíce září a října jsem absolvovala několik školení pro knihovnu. O tom, jak rozšířit prezentaci na sociálních sítích, o digitalizaci a v neposlední řadě i o změnách, které celkově knihovny postihují.

V současné době čtenáři plošně ubývají a knihovny jsou nuceny se přizpůsobovat novým trendům. Prezentovat se na Facebooku i na Instagramu, na webových stránkách, a především se přetvářet do tzv. komunitních center. Co to znamená? Pomalu končí doba tichých a klidných místností plných knih a tajemného ovzduší. Mění se do míst, kde jsou vítáni velcí i malí, a to opravdu od nejmenších (projekt Book start – S knihou do života) až po ty nejstarší. Knihovny mají být místem setkávání a klubování, nových přátelství a mnoha zážitků.

Jsou ruku v ruce s rychlostí dnešní doby tlačeny do „výkonů“ a výsledků. Jak moc je to dobře ukáže čas, neboť je známo, že všeho s mírou. Některé knihovny tyto možnosti nemají a budou se měnit pouze na tzv. půjčovny.

Naše země má v porovnání se světem nejhustší síť knihoven v porovnání s počtem obcí. Je to jedna z věcí, na které bychom mohli být pyšní. V současnosti jsou knihy dobře dostupné na trhu, (sic!), ale jejich cena stoupá. Knihovny jsou dobře zásobeny, a i u malých knihoven, jako je ta naše, je velmi dobrá spolupráce s knihovnami velkými a díky tomu můžeme obměňovat knižní fond několikrát do roka tak, abyste Vy, čtenáři, měli stále co číst. Původní knižní fond ovšem nijak nerušíme a je k dispozici nejen pro povinnou četbu. Knihy přeci nestárnou.

Děkuji tedy tímto všem, kdo k nám chodí nejen pro knihy, ale i na čaj nebo kávu, popovídat si, účastnit se našich akcí a podpořit nás svojí návštěvou. Všichni jste vítáni.

Facebook: Boženčina zlatá knihovna Bačetín

Istagram: bozencina_knihovna

Jana Fabiánová

Výjezdy JSDH Bačetín

Jak už bylo několikrát zmíněno, naše jednotka má ve své výbavě oblek a vybavení na likvidaci obtížného hmyzu. Poslední výjezd na likvidaci byl 12. srpna 2023, kde jsme likvidovali dvě hnízda. Jedno z nich bylo sršňí hnízdo v zemědělském družstvu Sudín a druhé se nacházelo na místním hřišti přímo pod Rotundou. Tímto si můžeme připsat už čtvrtý výjezd tohoto typu.

Další výjezd nám byl vyhlášen přes krajské operační středisko Královehradeckého kraje dne 17. srpna 2023 v 02:18 hodin. Jednalo se o zatopení sklepních prostorů vlivem vydatných dešťů jednoho z rodinných domů zde v Bačetíně. Současně s námi byli na místo vysláni i kolegové z HZS Královehradeckého kraje, stanice Dobruška. Po příjezdu jsme pomocí kalového čerpadla odčerpávali vodu a zároveň pomocí košťat vymetali vodu do odpadových kanálů. Nakonec přišel na řadu vysavač a zbylou vodu jsme vysáli. Zásah trval přibližně hodinu a půl.

Za jednotku SDH Bačetín Michael Stodůlka

Co se chystá

Knihla „Řezbář JAN JEŽEK a jeho učedníci“ už má jasnou konstrukci.

Děkuji všem, kteří již přispěli ke společnému dílu a poskytli mi informace, které mohu využít při práci na knize.

Velmi mě těší, že mohu spolupracovat s paní Gabrielou Prýmusovou a fotografkou paní Helenou Bečvářovou.

V tuto chvíli již máme společnými silami nashromážděné cenné střípky Honzovy tvorby.

Chtěla bych touto cestou požádat vás všechny, kteří vlastníte některá Honzova díla, zda byste byli ochotni přispět k bohatšímu obsahu chystané knihy. Přijměte prosím pozvání na „Focení děl řezbáře Jana Ježka ze Sudína“. I jedno malé dílo dokáže dotvořit krásný celek a jistě nám ukáže, že Honza byl všestranným řezbářem.

Focení proběhne během měsíce února v zasedací místnosti obecního úřadu v Bačetiňě. Během tohoto focení se můžeme spolu potkat a popovídat si o vašich dílech. Hlaste se prosím paní starostce, která vám poskytne jakékoli bližší informace.

Těším se na setkání s vámi.

Jiřina Novotná

Adventní hra

Jaký by to byl advent bez naší Adventní hry? Od doby covidové se tato hra stala naší tradicí a těší se na ni nejen děti, ale i my. Od prvního prosince se každý den otevíralo okénko na facebookové stránce obce Bačetín a děti plnily jednoduché úkoly.

Letos si ale děti potrápí hlavičky při řešení rébusů. Čekají je 3 etapy, každá bude trvat týden. Některé etapy budou s indiciemi, které se budou zobrazovat na facebooku, jiné musí děti zvládnout samy bez nich. Za 24 dní musí najít správný kód k zámku. Co se skrývá pod ním vám prozradit nemůžeme. Přijďte 24.12 ve 13 hod ke stromečku, jistě se to dozvíte, a ještě si společně dáme dobrý čaj nebo kávu. Držme jim palce!

PS: Hra je určena pro děti z naší obce a školky.

Zuzka Kárníková a Gabča Prýmusová

Narodil se Kristus Pán...

...veselme se! A nejlépe společně! Komu se bude o Štědrém večeru stýskat doma samotnému nebo kdo se bude chtít pozdravit se sousedy přijďte 24.12.2023 od 22,00 hod do kaple sv. Kříže v Bačetíně. Zaspíváme si pár koled, popovídáme si, ochutnáme cukroví a připijeme si svařákem nebo teplým čajem. Před půlnocí si přečteme příběh o narození Ježíška a přesně o půlnoci si společně zaspíváme Narodil se Kristus Pán.

Kaple bude vánočně vyzdobená a vyhřátá, k dispozici bude teplý čaj. Budeme rádi, když přinesete na ochutnání malý tácek cukroví a svařák, nebo něco ostřejšího do čaje. Vlastní hrneček se hodí.

Tak šťastné a veselé...!

Farář Jenda Barborka a starostka Gabča Prýmusová

Kultura v obci

Kaplička svaté Anny v Sudíně

Při letošní pouti jsme slavili 100 let od postavení kapličky v Sudíně. Rozhodli jsme se, že to naší Andulce uděláme k těm kulatinám krásné a provedli tam generální úklid. Do další stovky přejeme kapličce nové dřevěné jařmo u zvonu a kompletní revizi zvoničky, aby nám zvon při zvonění neprolétl stropem.

Pro připomenutí malá historická data z Almanachu obce Sudín od pana Jana Moravce:

Význačnou stavbou v Sudíně je kaplička. S její stavbou bylo započato v roce 1921. Náklad na stavbu byl hrazen z dobrovolné sbírky občanů. Ruční práce byly většinou dělány zdarma místními občany. Dříví použito z obecního lesa. Dostavěna byla po druhé dobrovolné sbírce v roce 1923 a téhož roku také slavnostně vysvěcena. Zasvěcena byla svatě Anně.

Zvon kapličky byl pořízen již dříve, na dřevěnou zvonici před č.p. 10 a 11. Po dostavění kaple byl přemístěn ze zvonice na kapli. Za zmínku stojí, že zvon v roce 1914 (před první světovou válkou) jedné noci ze zvonice zmizel z obavy, aby nebyl obci v průběhu války odebrán. Zasloužili se o to sudínští sousedé Ladislav Matějů, Bohumil Šlitr a Ladislav Andrš, kteří zvon zakopali na tajném místě a tak byl zachován na časy příští.

Muzikál

Letošní výlet jsem se rozhodla pojmout lehce jinak a vlastně všechny výlety spojit dohromady. 4.7. jsme vyrazili na zámek Kačina s večerním představením muzikálu Noc na Karlštejně. Z mého pohledu to byl ohromný risk. Netušila jsem, zda o takový výlet bude zájem. Mé obavy se nenaplnily a plný autobus po obědě odjel z Bačetiňa. Další risk byla prohlídka zámku Kačina, který nás před několika lety, při výletu pro rodiny s dětmi, moc neoslovil. Absolvovali jsme prohlídku VIP komnat a zakončili ji v překrásné zámecké knihovně. Pan průvodce byl milý a prohlídka ušla. Všichni jsme ale konstatovali, že to opravdu není Opočno... Někteří z účastníků využili dalších individuálních prohlídek stájí, sklepů a skleníků. Před muzikálem jsme si zajeli na báječnou večeři se zákuskem a za přejedeného funění jsme se vrátili zpět na nádvoří zámku zabrat dobrá místa v hledišti. Představení

mělo skvělé obsazení a bylo moc vtipné a krásné. Pravděpodobně každý byl lehce šokovaný při hercově sjezdu schodiště na sáňkách a smál se na celé kolo. Domů jsme přijeli po půlnoci. Výlet se povedl a já od té doby přemýšlím, kam pojedeme příště.

Gábina Prýmusová

Obecní slavnosti

Víkend okolo svatě Anny neodmyslitelně v Bačetiňě patří pivu. Přípravy na tuto akci začínají často již v prosinci a jsou obsáhlé. Úspěch této akce není tak úplně na nás, kapele nebo pivovarech, ale na účasti lidí. Bačetiň je malá obec a pro pivovary nijak zásadní. Proto oceňujeme, že sem jezdí hlavně kvůli atmosféře a také servisu, kterého se jim organizačně dostane a to i opakovaně. Konkurence veřejných akcí v okolí je ohromná. Zatrnulo nám, když jsme zjistili, že svou stěžejní akci udělal dobrušský pivovar ve stejný termín. Dopoledne se ani moc nedařilo počasí a nohejbal se hrál při nižší teplotě, než bývá v tuto dobu zvykem. Ale nakonec se vše v dobré obrátilo a odpolední návštěvnost byla srovnatelná s loňskem. Mohli jsme tak hezky oslavit 10 let úspěšného hraní kapely v Bačetiňě a k ránu konstatovat, že se vše snědlo a vypilo. Tato akce má své fanoušky, kteří ji nenechají padnout, i když jsou o kousek dál větší lákadla. Děkujeme za to a příští rok se těšíme 27. 7. 2024!

Dušan Matohlína

CESTA KOLEM SVĚTA ZA 5 DNÍ

Po 10 letech pořádání příměstského tábora, jsme se zamýšleli, jaké téma zvolit pro letošní turnus. Při této debatě jsem se vrátili v čase a zavzpomínali na první léta. Témat bylo spousta. Mě osobně hodně v hlavě zůstal turnus MIMONI. Mimoňbůk, Bananafon a celkově celý tento týden. Táborníci, kteří s námi tráví každé léto si určitě rádi zavzpomínají a pousmějí se nad zážitky z táborů.

Letos jsme vymysleli téma „Cesta kolem světa“, každý den jeden kontinent. Netušili jsme však, jak autentické bude počasí.

V pondělí ráno jsme se společně vydali na cestu . První zastávka byla v Antarktidě. Počasí tomu bohužel skoro odpovídalo. Ani v jednom roce se nestalo, že bychom 3 dny v týdnu museli v Rotundě topit, jelikož venku bylo pouhých 9 stupňů. Natlačit a přizpůsobit program pro 60 dětí do jedné místnosti? I s tím jsme si poradili. Bylo nám dobře a měli jsme k sobě „blíž“. Prvním úkolem bylo zjistit do jakého týmu naši cestovatelé patří, a tak společnými silami přenášeli ledové kusy a zjišťovali co se v ledu skrývá. Každý cestovatel docestoval až na severní pól, samozřejmě za pomoci svých týmových spoluhráčů.

Druhý den jsme se podívali do Asie. Co je typické pro tuto kulturu? No přeci čínské hůlky a rýže. Dopoledne jsme po oddílech trénovali sběr drobných

předmětů čínskými hůlkami a odpoledne probíhal sběr rýže v plastových brčkách a překonání velké čínské zdi. Počasí se odpoledne trochu umoudřilo a chvílemi jsme odložili i bundy.

Středa se nesla ve znamení Afriky. Kmenové barvy nám rozzářily obličeje a africké bubny byly slyšet celé dopoledne. Středa byla významným dnem i pro naše dva vedoucí Matěje a Zuzku. Jelikož byla Zuzka s námi letos na táboře poprvé a neznala všechny jménem, vsadili se s Matějem o masáž chodidel, že je ve středu všechny vyjmenuje. Jak myslíte, že to dopadlo? Dala to! Vyjmenovala všech 55 jmen cestovatelů. A kdo zná Matěje, ví, že to musí být i s omáčkou kolem. Kompletní wellness za dohledu ostatních byl pro Zůzu sladkou odměnou. Počasí bylo celý den opravdu deštivé, tak jsme zvolili taktiku vizuálního přenosu na Madagaskar, v podobě promítání pohádky.

Čtvrtek byl dnem, kdy se počasí umoudřilo a my se mohli vydat do Ameriky na expedici Mississippi. Bačetínský potok není v letních měsících sjízdný, a proto jsme zvolili zátoku u rybníka naproti Fabiánovým. Celé dopoledne jsme týmově získávali body během soutěží a plavení se na pramicích. Každé cestování přináší své úskalí. Nebyli jsme asi příliš imunní vůči Brazílské chřipce, a proto jsme si odpoledne zahráli hru na toto téma. Myslím, že na toto odpoledne budou někteří dlouho vzpomínat.

BAČETÍNÁČEK 2023

Páteční dopoledne jsme strávili v Austrálii s klokany a všichni jsme změřili své síly na tradiční Gladiátorské dráze. Jak je naším zvykem, poslední den tábora chystáme slavnostní ukončení a vyhlášení celotáborové hry. Každý rok se po celý týden sbírají body do hry. Tým, který získá nejvíce bodů vyhrává a jako vzpomínku si odnese každý táborník autentický předmět k tématu. Letos jimi byly kompas s logem tábora. Nejvíce bodů nasbírali modří.

Jak s radostí v pátek říkáme: vyhráli jsme všichni! A to tím, že jsme skvělá parta, která si dokáže poradit v každém počasí a za všech okolností. Všichni přežili cestu ve zdraví a s úsměvem na rtech.

Chtěla bych poděkovat všem, kteří to s námi letos zase „dali“ a bavili se s námi. Velké díky patří i Ivě Bednářové, Monče Stodůlkové a Vendy Marvalové, které se celý týden staraly o naše plná břítka. „Díky, bez vás by to byl hladomor v Africe“.

O našem táboře by se dalo psát dlouho. Ale nikdy se nedá vyjádřit, jak nás to baví a jak jsme vždy spokojeni, že jsme si to užili. Tak zase v létě. Moc se těšíme na další dobrodružství s našimi táborníky.

S přáním klidného a šťastného adventu, Olča Dušková

POJĚ SE BÁT, NAJDI HRAD Foto Stezka

...byl trefný název pro děsivě strašidelně zdařilou Stezku odvahy, která se konala tradičně druhý pátek v září. Nevím, kdo se těšil na ten večer víc; jestli strašidla, která si týdně předem vymýšlela hrozivé kostýmy, tvořila krvavé divadelní scénáře a stavěla děsuplnou zříceninu, nebo horda malých a velkých účastníků cesty, kteří se většinou dovedli pěkně naladit na tajemnou atmosféru krásného, pozdně letního večera, a mnozí se báli opravdu krásně.

Věřím, že si tentokrát nikdo nestěžoval, že Stezka byla málo strašidelná! Malým stačilo, aby se v soumraku pohnula zahalená postava a udělala za nimi několik kroků, ti otrlejší ječeli při scénách jako vystřížených ze známých hororových filmů.

Vyčerpaní absolventi Stezky, kteří se zdraví vrátili zpět k Rotundě, si u ohniště při opékání párků nadšeně vyprávěli své úžasné „mega“ děsné zážitky se strašidly.

Jindra Zelená

Báčetiňské svátky vína

Jelikož se první ročník bačetiňských svátků vína vydařil, nikdo nezapochyboval, že tak tomu bude i letos. Akci bylo potřeba jaksepatří připravit a 30. září mohlo vše propuknout. Letos nám počasí velmi přálo, a tak nebylo divu, že přilákalo 380 návštěvníků.

U vstupu měl každý možnost si zakoupit řízenou degustaci vedenou panem Petrem Gottwaldem z Boršic (majitelem vinařství Dvůr pod starýma horama) a skleničky, které byly vyrobeny přímo pro tyto svátky. Celkem zakoupilo degustaci 116 lidí. Každý měl možnost k vínu ochutnat něco dobrého z naší „kuchyně“, jako grilované maso a klobásy nebo jen něco malého na uzobávání.

Po celé odpoledne hrála k poslechu kapela Fantasy Music a přispěla tím ke skvělé atmosféře. Dále byla nově připravena vinařská olympiáda Bačetiňský IRONMAN.

Krásné slunečné odpoledne bylo natolik vydařené, že pan Gottwald odjížděl zpět na Moravu s prázdnou dodávkou

Sečteno podtrženo padlo 330 láhví vína a 200 litrů burčáku.

Za nás musíme říct, že to byla jedna z nejvydařenějších akcí, a i když jsou přípravy nekonečné a velmi náročné, je skvělé vidět tolik spokojených lidí.

Chtěl bych moc poděkovat obci Bačetín v čele s paní starostkou za pomoc a podporu při této akci a všem, co se podíleli na přípravách.

Za SDH Bačetín Michael Stodůlka

Dušičková stezka

Jelikož je dušičkový čas poslední roky tematicky poněkud kontroverzní a spousta lidí má po právu lehký zmatek v rozeznávání Dušiček a Halloweenu, v rámci knihovni osvěty jsme s paní starostkou navázali na její loňský počín – Dušičkovou procházku se svíčkou na hřbitov a připravili Dušičkovou stezku. Chtěli jsme dětem přiblížit, oč se jedná a proč to či ono je.

Počasí bylo vskutku jako z očiště. Za tmy a silného větru jsme se sešli v knihovně a před obcí, kde přišlo první povídání a lovení jablíček ústy z lavoru s vodou. Následně jsme všichni vyrazili na strašidelnými lucerničkami a svíčkami osvětlenou stezku. Vítr fučel, jako by nás chtěl přesvědčit, že jsou dušičky s námi, dobré i ty druhé.

Postupně jsme prošli osm zastavení a u každého si řekli, co k Dušičkám patří, proč to tak je a co naši předci dělali. Ochutnali jsme tzv. Kostí svatých, které podle tradičního receptu upekla Lucka Formánková, které tímto ještě jednou moc děkujeme. Příznávám se, že já o nich slyšela poprvé a poprvé jsem je ochutnala. Na konci stezky jsme se u křížku na našem hřbitově, krásně osvětleném svíčkami, pomodlili za dušičky, na které nikdo nemyslí a zapálili svíčky.

Doufám, že jsme vnesli trochu světla do letitého sporu Dušičky versus Halloween a kdo bude chtít, může si s námi příště vyjít zase.

Za knihovnu Jana Fabiánová

Jubilanti do textu

Už je naší malou tradicí, že se s jubilanty scházíme jednou za rok v Rotundě. Pro navození slavnostní atmosféry se snažíme vytvořit hezké prostředí a připravit malé obcerstvení. Také chceme milé povídání zpestřit nějakým programem. Letos jsme si připravili Bingo a k němu hlavní cenu Poukaz na vánoční svícen z živých květin doručený osobně starostkou den před Štědrým večerem. Měli jsme z toho nervy, zda vůbec někdo bude chtít hrát a zda se jubilantům nebudeme zdát trapní. K našemu úžasu se zapojili všichni a byla u toho naprosto famózní atmosféra. V závěru hry byste slyšeli spadnout špendlík, jak bylo soustředěné ticho a ta radost z každého vykřiknutého BINGO byla nakažlivá. Každý to kouzelné slovo chtěl vyslovit

a hrálo se do posledního losovaného čísla... Být v tak úžasné a pozitivní společnosti bylo pro nás naplňující. Děkujeme, že jste přišli v tak hojném počtu. Velké poděkování patří Ivě Bednářové za úchvatné jednohubky a Martinovi a Janě Fabiánovým za dovoz zákusků a pomoc při přípravě a servisu v Rotundě.

PS: Mnoho z Vás nám vzkazovalo, jak jste si hru užili a že byste si ji dali rádi znovu i bez ceny. Slibujeme, že do jara se určitě nějaké dopoledne sejdeme, abychom si hru znovu zahráli. A nějakou tu cenu určitě také vymyslíme, vždyť bez ceny by pak nebyla žádná motivace vyhrát.

Gábina Prýmusová

Zahájení adventu

První adventní neděle se nesla tradičně v duchu rozsvícení obecního stromu a benefičního jarmárku. Protože letos vyšla až na 3.12. rozhodli jsme se mimořádně akci spojit s Mikulášskou nadílkou. Děti si ozdobily stromeček a dospělí ochutnali 20 litrů veselého čaje. Pak celá obec potemněla a začalo odpočítávání. Než se stihl stromeček rozsvítit, zjevil se Lucifer s Luciferovou a začali svolávat své pekelné pomocníky. Ti přicházeli z různých koutů osvětleni červeným plamenem. Když chtěli začít brát zlobivé hříšníky do pytle, Lucifer oznámil, že to nejde jen tak a chtě nechtě musí počkat na Mikuláše. Za zvuků jemných zvonků se rozsvítil stromek a začaly se otevírat dveře hasičárny. Tam, v nebeské mlze a za svitu tisíců hvězd, stál

Mikuláš s andělem. Celkem společně obdarovali 25 dětí, které urputně slibovaly napravení, překrásně recitovaly připravené básně a s velkým úsměvem se vracely k rodičům s nadílkou. Lucifer si nikoho neodnesl. Rozmrzele se rozloučil a ujistil nás, že z nás rozhodně po celý další rok nespustí oči, protože čert nikdy nespí!

Moc děkujeme všem za pomoc s přípravou celého podvečera. Ač se to nezdá, tak na těch pár krásných chvílích dopředu pracovalo mnoho lidí. Vánoční strom nám letos daroval David Vlačiha. Vánoční výzdobu budovy a celého prostranství připravil Martin Fabián. Adventní věnec vyrobila paní Lada Rindová. Veselý čaj pro vás uvařily Dáša Syrovátková a Jitka Hadvichová. O technické zázemí a zvuk se postarali Bohouš Klamta a Miloš Hejzlar. Programem provázel Jenda Barborka a Gabča Prýmusová. Čertovská smečka byla ve složení Denis a Jindra Zelení, Matěj Prýmus, Barča Krejzová, Olča Dušková, Martin Fabián a Vojta Vymetálek. Krásným andělem byla Míša Machová a důstojným a spravedlivým Mikulášem pak Dalibor Purm.

Jak už tam zaznělo. Nebesky krásně sněžilo, ale byla také pekelná zima. Kdo z nás si však pamatuje tak nádherný začátek adventu, jako nám matka příroda připravila letos...

Varování Policie ČR

JAK SE CHRÁNIT PŘED OKRADENÍM

- Peníze, doklady i klíče noste v příruční uzavřené tašce nebo kabelce vždy odděleně. Berte si jen tolik peněz, kolik skutečně potřebujete.
- Peněženku uložte na dno nebo do spodní části kabelky nebo nákupní tašky.
- Kabelku nebo tašku přes rameno nenechávejte viset na zádech, ale mějte ji stále na očích a chraňte ji rukama na boku nebo na břiše.
- Kabelku nebo tašku nepokládejte v obchodech na police a nenechávejte ji v nákupním vozíku. Nikdy ji neodkládejte s oděvem v šatně kina, divadla, restaurace, ani v čekárně u lékaře či na úřadech.
- Vyhybte se návalům mnoha lidí, tlačence nahrává zlodějům a okradení může proběhnout bez povšimnutí.
- Čtete-li si v dopravním prostředku MHD, mějte své příruční zavazadlo pořád pod kontrolou.
- Ve vlaku si vybírejte kupé, kde už sedí další cestující a nenechávejte svá zavazadla bez dozoru.

- Při výběru peněz z bankomatu si hlídejte soukromí. Dávejte pozor, jestli vás někdo nesleduje příliš zblízka. Vybírání z bankomatů uvnitř bank či spořitelen je spolehlivější. Na ulici vybírejte peníze za asistence někoho, koho znáte a důvěřujete mu.
- Nikdy se před nikým nechlubte svými úsporami nebo cennostmi, nepůjčujte cizím lidem peníze, neplaťte žádné zálohy podomním prodejcům.

JAK PŘEDCHÁZET RIZIKU PŘEPADENÍ

- Vyhybajte se odlehlým, nepřehledným a neosvětleným místům. Chodte raději frekventovanějšími ulicemi.
- Kabelku nebo tašku noste v ruce či na rameni směrem od ulice, aby vám ji z vozovky nemohl někdo vytrhnout a ukrást.
- Chce-li vám někdo kabelku ukrást, nebraňte se za každou cenu. Zdraví nebo dokonce život jsou cennější než peníze!
- Po chodníku chodte raději dále od vchodů domů, kde by mohl číhat případný pachatel a mohl by vás vtáhnout dovnitř.
- Při vstupování do domu se pozorně rozhlédněte a nevcházejte tam s někým neznámým. Také ve výtahu nejezděte s někým, koho neznáte. Radši počkejte na výtah prázdný.
- Nepřijímejte doprovod nabízený neznámými lidmi, i kdyby vypadali důvěryhodně. Ochota "pomocníka" může být jen záminkou k tomu, aby se dostal do vašeho bytu a tam vás okradl třeba i za použití násilí.
- Kdybyste měli pocit, že vás někdo sleduje, snažte se co nejrychleji dostat na místo, kde je nějaký obchod nebo více lidí, mezi nimiž budete bezpečnější.
- Kdyby vás někdo napadl, křičte i tehdy, když v blízkosti nikoho nevidíte. Mohl by vás uslyšet někdo za rohem a přispěchat na pomoc.
- V případě nutnosti můžete pro svou ochranu použít sprej (deodorant, lak na vlasy nebo slzný plyn), který nosíte v tašce či kabelce. Pachatele tím překvapíte, možná i odradíte a sami tak získáte čas na přivolání pomoci. Spuštění vašeho osobního alarmu může útočníka vylekat a přimět ho k útěku.

- Snažte se vyhnout čekání na liduprázdné zastávce hromadné dopravy, především v časně ranních nebo pozdně večerních hodinách.
- V prázdné tramvaji nebo autobusu si sedejte co nejbližší k řidiči. Jeho blízkost může případného lupiče od zlého úmyslu odradit nebo vám v případě obtěžování či napadení řidič rychleji pomůže.

JAK SE VYHNOUT PODVODU

- Podvodníci využívají různé záminky a lsti, aby se dostali k vašim penězům. Chtějí vniknout do vašeho bytu, a pokud z vás nevyhládkají peníze přímo, ovládají řadu způsobů jak vás okrást.
- Nedůvěřujte neznámým lidem, nikoho cizího nepouštějte do svého bytu.
- Nikdy hned neotvírejte dveře, nevíte-li, kdo je za nimi.
- Poříd'te si panoramatické kukátko, které vám umožní dobře si návštěvníka prohlédnout, Instalujte si na dveře bezpečnostní řetízek, který udrží dveře jen pootevřené. Některé věci tak můžete vyřídit bezpečněji.
- Zvoní-li opravář, pracovník úřadu či jiných služeb (odečet plynu apod.) nechte si předložit jeho služební průkaz, nebo ještě lépe zavolejte na úřad nebo instituci, na kterou se pracovník odvolává. V případě jakýchkoliv pochybností trvejte na tom, že o nabízenou službu nestojíte.
- Nepodléhejte lákavé vidině snadného zbohatnutí. Podomní nabídky výher v loterii nebo výhodných koupí odmítejte - v naprosté většině jde o podvod.
- Udržujte dobré vztahy se sousedy v domě. Napište si jejich telefonní čísla, v případě potřeby bývá jejich pomoc nejrychlejší.
- Důležitá telefonní čísla (policie, lékař, hasiči aj.) mějte viditelně blízko telefonu, abyste mohli co nejrychleji přivolat pomoc.
- Nepodvolujte se nátlaku ze strany rodinných příslušníků, natož cizích lidí, k podpisu závažných dokumentů např. k převedení bytu, domu nebo chaty nebo poskytnutí peněžních půjček. Vše si v klidu a pečlivě promyslete.
- Závažná rozhodnutí o vašem majetku konzultujte s právníkem, nechte si poradit od dalších věrohodných osob. Většina institucí a nevládních organizací, která poskytuje pomoc seniorům, nabízí i bezplatnou právní poradnu.

JAK ZABEZPEČIT MAJETEK

- Zamykejte vstupní dveře a zavírejte okna vždy, když opouštíte domácnost, i když jdete třeba jen na chvíli k sousedce nebo na krátký nákup. Pootevřená balkónová okna nebo větrací okénka jsou pro zloděje-bytaře velkým lákadlem. Venkovní, bytové i balkónové dveře v noci zamykejte, i když jste doma.
- Bezpečnost bytu zvýšíte instalací bezpečnostních dveří nebo různých mechanických zábranných prostředků jako jsou např. bezpečnostní štít a profilová cylindrická vložka, vrchní přídavný zámek, příčná a celoplošná dveřní závora, pojistka dveřních závěsů jako zábrana proti vysazení dveří.
- Okna lze opatřit různými typy mříží apod. Moderní technika nabízí také využití domácího videotelefonu s elektromechanickým ovládním vstupních dveří (např. u rodinných domků, v nové panelové výstavbě).
- Opouštíte-li byt nebo dům na delší čas (např. jedete na chatu nebo rekreaci), nezatahujte rolety a žaluzie, nevypínejte přívod elektřiny. Snažte se udržovat dojem, že jste stále přítomni. Vhodná je výpomoc mezi sousedy, mohou vám být kontrolovat a pravidelně vybírat schránku.
- Můžete si pořídit elektronické spínací zařízení, které podle nastavení rozsvítí světla, zapne rozhlasový přijímač, televizi apod. Opět tak vytváříte zdání, že jste doma.
- Pro případ, že byste přesto byli vykradeni, je vhodné mít vyfotografovány cenné věci, sepsána výrobní čísla apod. Tyto informace pomohou policii v pátrání a usnadní vaše jednání s pojišťovny při likvidaci pojistné události.
- Stejně postupujte i u zabezpečení rekreačních obydlí.
- Nezapomínejte zamykat svůj automobil. Můžete ho vybavit přídavným zařízením pro uzamčení řadicí páky nebo volantu. Je možné si opatřit i elektronické alarmy či imobilizéry zapalování.

Kladského pomezí z historie i současnosti

Všichni z nás v naší obci, z Bačetiňna i Sudína víme, že pro nás je nejbližší zahraniční soused Polsko s jeho částí vytvářející poměrně výrazný výběžek směrem do Čech.

Jedná se o území Kladska, dnes okresu stejného jména, které je součástí polského Dolnoslezského vojvodství.

Je to území v délce asi 45 km a do hloubky sahá 23 km. Začíná přibližně v místech proti Náchodu a končí v protilehlém území obce Králíky. Mnozí z nás tato místa někdy navštívili, zvláště pak Lázně Chudobu, polsky Kudowa Zdroj nebo Lázně Dušníky, polsky Duszniki Zdroj.

V poslední době je zde možné také potkat velké množství českých občanů našeho státu, kteří chodí nakupovat do známé tržnice, kousek od našich hranic od Náchoda - Bělovsí. Mnozí pak nakupují pohonné hmoty do svých aut, které bývají v Polsku v této době mnohdy o dost levnější než u nás. Také někdy za nákupy v obchodech s potravinami, kdy rovněž z nějakého “záhadného důvodu” je již delší čas většina nabídky za výrazně nižší ceny oproti našim. Ale jezdí se také na ryby, které je možné si i odlovit v umělých jezírkách a poté jsou v místním bistru výborně chuťově připraveny. V posledních letech také vidíme stavební ruch v tomto kraji, kde se dnes pro nás obdivuhodně rychle staví, prováděna je výstavba mnoha zařízení.

Pryč jsou ty nepřilíh vzdálené roky, před 15 až 20 ti lety, kdy po průjezdu do Polska bylo možné mnohdy ještě spatřit zemědělské povozy tažené koňmi, ostatní - hlavně výstavba - podobně. Doba se ale změnila.

Území sousedního Kladska má také svoji historii, která je nám hodně blízká. V dřívějších dobách bylo Kladsko součástí zemí Koruny České, částí Čech. Toto až do roku 1742, kdy za vlády Marie Terezie byla tato část země po prohrané válce s Pruskem odtržena ve prospěch Pruska, později Německa. V Kladsku žili převážně Němci, kteří za vlády českých králů Přemysla Otakara II. a Václava II. byli povoláni k dosídlení tehdy málo obydlené krajiny. V části území Kladska, které přiléhá blíže k dnešní státní hranici, např. kolem Lázní Chudoba a dále, se nacházel tzv. Český koutek, což bylo území s 12 českými vesnicemi, kde žili ve větší míře Češi. V roce 1902 zde bylo evidováno asi 5.200 obyvatel, kteří se hlásili k české národnosti. Pravděpodobně poslední Češka v Kladsku žila v období roků 1928 až 2015.

V letech po vzniku Československé republiky v r.1918 bylo území Kladska i předmětem územních sporů, kdy si nově vzniklé Československo nárokovalo navrácení Kladska a později umírněněji vrácení alespoň Českého koutku, pod správu ČSR. Nakonec toto “nedopadlo” a území zůstalo Německu až do roku 1945.

Poté došlo k výrazným změnám u našich severních sousedů.

Hranice Polska se posunuly na západ až k řece Lužická Nisa, jako kompenzace za zabrané území východního Polska tehdejším Sovětským svazem. Polsku tedy připadlo i Kladsko. Toto se ale neobešlo bez konfliktní situace, kdy během roku 1945 Československo opět požadovalo navrácení Kladska. V té době se ale Kladsko už rychle osídlovalo polskými občany z jejich bývalých východních území. Německé obyvatelstvo bylo na základě Postupimské konference odsunuto do Německa. Odsun byl ale z polské strany prováděn nejen vůči Němcům ale také Čechům, kteří byli rovněž stejným způsobem většinou odsunuti do Německa, ale také do Čech.

V té době také vznikl v Náchodě Kladský komitét, v Praze pak Svaz přátel Kladska, který zastával zájmy odsunutých kladských Čechů u čsl. úřadů. V té době vzniklo také velké napětí mezi Polskem a Československem, nejen o území Kladska, ale také území kolem Opavy, zbytku Slezska, které patřilo k ČSR. V té době hrozil i vojenský konflikt

mezi oběma zeměmi. Probíhala mnohá bezvýsledná jednání, a nakonec byla podepsána dohoda mezi ČSR a Polskem o neměnnosti vzájemných hranic. Konflikt byl zažehnán, ale napětí nadále přetrvávalo. Teprve v roce 1958 byla ve Varšavě podepsána smlouva o konečném vymezení hranic mezi oběma státy. Československo - Polská hranice se ale i poté stala v Kladsku oboustranně neprostupnou až do počátku 60. let 20.století. Tehdy na základě dohody o malém pohraničním styku, byla od roku 1961 umožněna návštěva českých turistů alespoň do části Kladska. Poslední vazba Kladska na české země přetrvávala ještě v rovině církevní. Území Kladska patřilo i nadále do Pražské arcidiecéze a teprve v roce 1972 bylo toto zrušeno a území přičleněno k Vratislavské církevní správě.

Dnes je již doba zcela jiná, dána jinými starostmi i radostmi. Oba sousední státy jsou členy Evropské unie a také Schengenského prostoru s možností volného přechodu hranic. Pro účel příhraniční spolupráce i vzájemného

poznávání našeho i sousedního polského území, byla také koncem roku 1996 v Hradci Králové podepsána smlouva o vytvoření spolku Euroregion Glacensis, sdružení měst a obcí v pohraničí Kladského regionu.

Doby nevraživosti tak pominuly a myslím, že by dnes ani nikoho nenapadlo vytvářet nějaké územní spory. Je toho v Evropě i ve světě dost, co se děje. Můžeme si jen přát, aby v dalších letech jsme i nadále byli dobrými sousedy, mohli se věnovat tomu, co přispívá k dobré kvalitě našeho života i ke zdraví nás všech.

Zdeněk Šlitr

Krmení zvěře v zimě

Nevhodná strava může lesní zvěř zabít. Tohle byste v zimě neměli nosit do lesa

Zima je pro volně žijící zvířata tím nejnáročnějším obdobím. Zvířata musí snášet nízké teploty, vyrovnat se s nedostatkem potravy nebo náročným pohybem ve sněhu. My jim však můžeme toto náročné období zpříjemnit. Je však třeba vědět, čím zvířata přikrmovat, abyste jim neublížili.

Pro divokou zvěř je zimní období zatěžkávací zkouškou. Jakmile teploty klesnou pod bod mrazu a krajinu zahálí sněhová pokrývka, jsou jeleni, srny nebo kanci často odkázáni na naši pomoc. Mnozí lidé nosí v dobré víře do krmelce nejrůznější laskominy z domova, některé z nich ale mohou zvířectvu uškodit, nebo dokonce zapříčinit jejich uhynutí. Jaké potraviny tedy můžeme do krmelců přinášet bez větších obav?

Myslivci rozdělují krmivo pro zvěř do tří kategorií: **objemné, jadrné a dužnaté.**

Mezi objemná krmiva patří veškeré byliny a traviny spolu s letorosty keřů. Může to být například seno, sušené maliní nebo sláma. Objemné krmivo je nejpřirozenější potrava pro zvěř, je výborným zdrojem živin a nezatěžuje trávicí trakt.

U jadrných krmiv je třeba u přikrmování brát ohled na určitá pravidla. Jedná se sice o velmi vhodné doplňkové krmivo, ale jeho špatné dávkování či nevhodně zvolený druh může vést k trávicím potížím až k úhynu zvířat. Z obilovin volíme pouze oves.

Ostatní obiloviny způsobují zvířatům trávicí potíže. U kaštanů musíme dávat pozor na jejich množství, jelikož obsahují saponiny, které jsou ve větším množství jedovaté. Mezi další vhodná jadrná krmiva patří například kukuřice, žaludy či hrách.

Mezi dužnatá krmiva patří ovoce a zelenina. Ze zeleniny je nejvhodnější mrkev, brambory a řepa. Z ovoce to jsou jablka, hrušky nebo meruňky, švestky či špendlíky. V předjaří můžeme zvířata přilepšit jeřabinami, které jim pomáhají s přechodem na zelenou stravu.

Jak je to s pečivem?

Mezi lidmi stále přetrvává obliba krmení zvířat sušeným pečivem. I zde musíme brát na zřetel jistá pravidla. Pečivo musí být vždy dobře usušené, nesolené, bez náplní a v žádném případě plesnivé. Tímto druhem krmiva přikrmujeme pouze v době, kdy mrzne a neočekáváme oblevu, jelikož pečivo do sebe velice rychle nasakuje vlhkost. Když takové pečivo zvíře pozře, způsobí mu trávicí potíže spojené s průjmy, které vedou k jeho vyčerpání.

Sůl je velmi důležitá

Zapomenout bychom neměli ani na sůl, která je pro zvířata v zimě velmi důležitým zdrojem chloru a sodíku. K dostání je ve formě kamenné soli či pasty, která se namaže například na pařez nebo kmen stromu, kde zatvrdne.

Kam krmivo umístit?

Pro přikrmování využijte krmelce, které jsou postavené ve vhodných oblastech, kde je klid a dostatek úkrytu, daleko od silnic. Objemné krmivo umístíme buďto na zem, odkud si ho zvíře bez problému sebere, nebo do krmelců.

Jadrné krmivo dávkujeme tak, aby ho zvíře stihla sníst zhruba během jednoho týdne, a předešlo se tak k degradaci krmiva vlivem počasí. Toto krmivo lze umístit jak do koryt v krmelci, tak i na zem. Dužnaté krmivo je dobré nakrájet na malé kousky a dávkovat v malém množství, to se týká především ovoce.

*Zdroj: priroda.cz, kouzlolesa.cz
Převzato z *Dům a zahrada**

Příkrmování ptáků

Příkrmování ptáků na krmítkách je velmi oblíbenou aktivitou po celém světě. Převážně v období, kdy ptáci mají nedostatek potravy nebo ji potřebují víc, můžeme krmením pomoci běžným druhům ptáků navštěvující krmítka. Odměnou je možnost pozorovat jedinečné divadlo, ve kterém se nám zblízka předvedou nejen běžní obyvatelé přilehlého parku či zahrady, ale i skrytě žijící druhy. Na krmítku máme ptáky doslova na dosah, a tak se můžeme snadno naučit rozeznávat jednotlivé druhy. Velkou roli může sehrát také v životě dětí, kterým pravidelná péče o krmítko pomáhá vybudovat kladný vztah k přírodě.

Foto: Plastia

Nicméně všeho moc škodí, a může to platit i pro příkrmování, jak ukazují poslední studie. Pokud se rozhodnete ptáky příkrmovat, doporučujeme příkrmovat zodpovědně a mít na paměti rizika spojená s touto oblíbenou aktivitou.

Vědci jsou teprve na začátku pochopení všech pozitivních a negativních dopadů, které jsou spojeny s velmi rozšířeným příkrmováním. Přidejte se do pozorování a sčítání ptáků na krmítkách v rámci programu Ptačí hodinka a pomozte nám odhalit zajímavé výsledky o chování zimujících ptáků a významu příkrmování.

Jak správně příkrmovat

Pokud se rozhodneme krmit a budeme se držet několika zásad, můžeme ptákům na krmítkách příkrmováním pomoci. Musíme mít ale na paměti, že umístěním krmítka na svou zahradu či balkon (i parapet okna) na sebe bereme zodpovědnost a ptákům můžeme v případě nesprávného krmení paradoxně ublížit.

Rizika příkrmování a doporučení:

- Příkrmováním podporujeme jen několik běžných druhů. Ostatním druhům se doplňkům stravy v podobě krmení nedostává, a tak mohou být v nevýhodě. Například mohou být vystaveni větší konkurenci ze strany krmítkových druhů (např. při výběru hnízdní dutiny).
- Proto bychom měli krmit s mírou, nepřekrmovat. Nevadí, pokud krmítko zůstane po nějaký čas prázdné.
- Krmíme hlavně v zimním období při nízké teplotě a sněhové pokrývce, kdy je pro druhy nejtěžší najít dost potravy.
- Mimo zimní období hrozí vyšší riziko přenosu chorob, ptáci mají jiné potravní nároky a příkrmovat tak, abychom omylem neublížili, je mnohem obtížnější. Uzpůsobíme proto raději zahradu, balkon či své okolí tak, aby ptáci našli dostatek přirozené potravy a úkrytů. Pomůžeme tím i hmyzu, nejen ptákům. Více na Ptačí zahrady.
- Krmítka představují v přírodě neobvyklou situaci, kdy se na stejné malé ploše opakovaně potkávají ve velkých počtech různé druhy ptáků. Taková místa mohou sloužit k přenosu nemocí. Velký pokles populace zvonků zelených (nyní i pěnkv obecných) ve Velké Británii dávají vědci do souvislosti s rozšířeným příkrmováním, který způsobil přenos krmítkové nákazy tzv. trichomonázy mezi zvonky.
- Pro snížení rizika přenosu nemoci na krmítkách doporučujeme mít raději víc menších krmítek.
- Krmítka je potřeba pravidelně čistit horkou vodou (jednou týdně).
- Pravidelně sledujeme ptáky na krmítku a v případě podezření na výskyt nakaženého ptáka vyhodíte veškerou potravu na krmítku i pod ním a místo vydezinfikujeme. Po opláchnutí nechme krmítko řádně vyschnout a alespoň na dva týdny krmení přerušíme. Napadení jedinci jsou apatičtí, působí „rozcuchaným“ dojemem. Posedávají na krmítku, ale nemohou polykat potravu. Sami se nákazy obávat nemusíme.
- Pomozte s mapováním výskytu nemocí vyplněním formuláře. Cenná jsou i hlášení z minulosti.
- Umístěním krmítek v blízkosti domů hrozí ptákům dvě nebezpečí – predátoři v podobě domácích koček a skleněné plochy.

- Krmítka umístíme daleko od nezabezpečených skleněných ploch.
- Krmítka umístíme na klidné a dobře přehledné místo, nejlépe ve stínu, odkud mají ptáci rozhled a mohou včas uniknout před případnými predátory.
- Špatnou nabídkou potravy nebo zkaženým jídlem můžeme ptákům ublížit. Nezdravé jídlo nebo nepůvodní krmivo může mít negativní dopady na jednotlivé druhy i celá společenstva.
- Ptákům se snažíme nabídnout pestrou nabídku kvalitního krmiva, které pochází z ověřených zdrojů. Pestrá nabídka přiláká zároveň víc druhů.
- Potrava musí být vždy chráněna před sněhem a deštěm, aby se nekazila.
- Nikdy nekrmíme plesnivým či jinak zkaženým krmivem. Vhodné potraviny z naší kuchyně, jako je vařená rýže, maso nebo lůj, nesmějí být kořeněné, solené, uzené, přepálené apod.

Čím krmit

Potrava u nás přezimujících opeřenců je převážně rostlinná a tvoří ji různá semena, bobule a jiné plody. Většina ptáků běžně navštěvujících krmítka nejlépe přijímá slunečnicová semena. Vrabci nebo hrdličky uvítají na krmítku také obilná zrna jako oves, proso a pšenici. Zakoupit můžeme také již namíchané směsi krmení pro přezimující ptáky označované jako krmivo pro venkovní ptactvo či zimní směs. Když ponecháme na podzim několik jablek na stromě, budou nám za ně vděční kosi a kvíčaly, a budeme-li mít štěstí, dočkáme se i malého hejna pestrých severských návštěvníků – brkoslavů severních. Strakapoudy, sýkory či brhlíky nejlépe pohostíme tukovou směsí, kterou můžeme zakoupit v podobě lojových koulí. Ještě levnější a zábavnější, hlavně pro děti, může být zhotovení závěsného tukového krmítka vlastními silami (viz. Vyroberte si sami).

Na krmítku se v žádném případě nesmíme zbavovat kuchyňských zbytků, jako jsou všechna slaná, sladká, kořeněná, přepálená, uzená nebo zkažená jídla. Ptákům způsobují těžké zažívací potíže a leckdy i smrt. Z naší kuchyně ale můžeme použít ovesné vločky, strouhanku (z nesoleného pečiva), strouhanou mrkev, pro kosa a kvíčaly také vařenou rýži či vařené brambory.

Zdroj: web Česká společnost ornitologická

Projekt Centra Semafor „Za školním úspěchem“ pomáhá i v ORP Dobruška!

Projekt Za školním úspěchem se snaží dětem ze sociálně vyloučených rodin pomáhat s doučováním. Školní úspěch je pro tyto děti často nedosažitelnou metou. Cílem projektu je zvýšit možnost školního úspěchu těchto dětí pomocí pravidelného a podporujícího doučování. Příkladem toho je i rodina paní Jany.

S paní Janou a její dcerou jsem se setkal poprvé v lednu 2022. Rodina procházela krizí spojenou s častým stěhováním. To v kombinaci s distanční výukou zapříčinilo, že dcera Jitka neustále začínala od znova (učivo i navazování vztahů). Jitka navštěvuje 2. třídu základní školy a je jí 8 let. Rodina byla vedle navštěvování Centra Semafor zapojena i do projektu Za školním úspěchem.

S rodinou jsem začal pracovat na nastavování denního režimu, který jí chyběl a také na aktivizaci matky v oblasti školní přípravy dcery. Pro úspěšnou spolupráci je důležité, aby rodič věděl, jak dítěti učivo a pravidla předávat, ideálně zábavnou, pro dítě přijatelnou formou. Nápomocná v tomto procesu byla zejména pracovnice projektu Kristýna. Rodinu navštěvovala pravidelně 2x týdně na hodinu a půl a s Jitkou probírali zameškané učivo. Na Jitce bylo patrné, jak velké mezery ve vědomostech má v důsledku častého nepřipojování se na distanční výuku. Limity byly zejména v psaní a čtení, které jsou zásadní pro výuku v dalších ročnících. Pracovnice Kristýna ve spolupráci se základní školou, kterou Jitka navštěvuje, intenzivně pracovala na tom, aby své „mezery“ dohnala. Za 5 měsíců spolupráce se podařilo dohnat učivo na takovou úroveň, aby Jitka byla schopná držet krok se spolužáky. Projekt Za školním úspěchem byl proto v rodině ukončen. Centrum Semafor dále pracuje s matkou na udržení nově získaných kompetencí.

Zaujal Vás tento projekt? Chtěli byste být jeho součástí a zapojit se do spolupráce s rodinami, kde sociálně znevýhodněné děti dostávají možnost zažít školní úspěch?

Podívejte se na naše webové stránky <https://www.salinger.cz/dalsi-aktivity> nebo kontaktujte koordinátora projektu na centrum.semafor@salinger.cz

Tento projekt je financován z prostředků dotačního programu MPSV Rodina.

Jaroslav Ludvík, DiS., vedoucí Centra Semafor

Kulturní kalendář

Co nás čeká v roce 2024

I v roce 2024 se potkáme při mnoha kulturních akcích, o kterých třeba ještě teď nevíme ani my. Ale ty stěžejní mají daný pevný termín.

- 1.1.2024 – Novoroční ohňostroj
- 6.1.2024 – Tříkrálová sbírka. O tomto víkendu také určitě proběhne novoroční mše a máme rozjednaný koncert. V době vydání zpravodaje však ještě neznáme více podrobností.
- 9.3.2024 – Obecní ples
- 23.3.2024 – Předpremiéra Dobrušského divadla (termín se může změnit)
- 30.4.2024 – Čarodějnice
- 8.5.2024 – Jarní špacír
- 27.7.2024 – Obecní slavnosti – Pivní festival
- 24.8.2024 – Ochutnávka myslivecké kuchyně
- 6.9. 2024 – Stezka odvahy
- 21.9.2024 – Svátky vína
- 28.10.2024 – Podzimní špacír
- 1.12.2024 – Rozsvícení obecního stromu

Ve stolním kalendáři pro rok 2024 máte opět tyto akce vyznačeny, abyste na ně náhodou nezapomněli. Děti se mohou těšit na Andersenovu noc v knihovně, jubilanti na své setkání a rozhodně bude alespoň jeden výlet. O všem jste informováni prostřednictvím obecních webových stránek, které budou mít od ledna nový kabát, na facebooku obce a Boženčiny zlaté knihovny a mobilním rozhlasem.

Adventem provázeli adventní svatí

Existovaly různé maškary jak ženské, tak mužské. Nejznámější z nich jsou sv. Barbora, sv. Lucie, sv. Mikuláš. O adventních tradicích se rozepisovat nebudu, ty určitě znáte, jako je např. uříznutí „barborky“ třešňové větvičky 4. 12., která ve vodě a v teple na Vánoce krásně vykvete. Jenže já ji většinou zapomenu právě toho čtvrtého uříznout a pak zjistím, že už je pozdě!

Začnu světcem, který nepatří do adventu, zato je spojován se začátkem zimy. Ano správně, je to svatý Martin „na bílém koni“, kterého všichni vyhlížíme 11. 11. a letos stihl přijet opravdu za pět minut dvanáct. Už málokdo ví, že sv. Martin skutečně žil před mnoha a mnoha lety. Byla to doba, kdy křesťanství bylo na začátku kolem roku 400 po Kristu. Byl to voják, o kterém legenda praví, že se rozdělil s chudým člověkem o svůj krásný nachově rudý plášť napolovic, aby se měl chudák od čeho zahřát. Martin žil na území dnešního Maďarska a jeho rodiče nevěřili v Boha. Když mu bylo 15 let uvěřil a dal se pokřtít. Pak se stal vojákem. Když opustil vojenskou službu, rozhodl se žít v ústraní jako poustevník na území dnešní Francie. Stal se knězem, shromáždil kolem sebe žáky. Spolu s nimi hlásal slovem i příkladem křesťanství okolním vesničanům. Když se stal biskupem, zakládal na venkově malé kláštery, které se staly ohnisky křesťanského života mezi vesničany. Pohřben je ve Francii v Tours.

Svatá Barbora

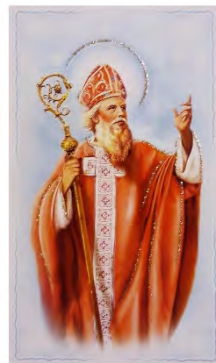
Doma nás bylo 6 dětí a 4. prosince večer jsme si dávali za okno punčocháče. A jakou jsme měli radost, když jsme v punčoše něco dobrého našli. Měli jsme raději sv. Barboru než Mikuláše, protože s Mikulášem chodili čerti a z těch jsme měli strach a taky proto, že naše rodina nese jméno podle Barborky. O svaté Barboře toho víme velice málo. Žila v době, kdy bylo křesťanství ještě v plenkách v dnešním Turecku. Patří k 14 svatým pomocníkům, kteří byli vzýváni ve zvláště těžkých chvílích jako například při epidemiích. Je také patronkou pyrotechniků, tak na ni nezapomeňte, když budete dělat na Silvestra ohňostroj! Bývá zobrazována s věží,

kalichem s hostií (podle tradice ji anděl při mučení přinesl hostii jako posilu), palmovým listem nebo mečem jako symboly umučení.

Svatý Mikuláš

Asi nejznámější světec adventu je beze sporu Mikuláš. Chodil k nám domů každý rok 5. prosince spolu s andělem a nejméně dvěma čerty. Rodiče připravili za dveře mikulášskou nadílku, ve které nikdy nechybělo polínko a uhlí. To bylo za zlobení. V Dobřanech je kostel zasvěcený sv. Mikuláši. Na hlavním oltáři rozdává mladým ženám peníze jako věno, aby se mohly vdávat. Je to už dávno, kdy žil a proto máme jen málo zpráv o jeho životě. Byl to současník sv. Barbory (4. stol.) a žil také na území dnešního Turecka. V 11. století byly jeho ostatky přeneseny do italského města Bari.

Svatá Lucie

Krásné jméno Lucie pochází z latinského lux = světlo. Možná proto vzniklo přísloví: Lucie noci upije, ale dne nepřidá. Moje nejmladší sestra se jmenuje Lucie a je takovým světélkem pro celou naši rodinu. Jsou to dny, kdy rozsvěcíme svíce na adventním věnci. Domnívám se, že je lepší dívat se do plápolající svíčky na adventním věnci, než do displeje mobilu... Svatá Lucie byla umučena v prvních letech krvavého pronásledování za císaře Diokleciána v roce 304 po Kristu. Při průzkumu katakomb na Sicílii byl objeven její hrob.

Jenda Barborka – farář

*Zastupitelé a zaměstnanci obce Bačetín
Vám přejí šťastný vstup do roku 2024.*

*„Před námi jsou lepší věci než ty,
které jsme nechali za námi.“*

C.S.Lewis

*Otištěné příspěvky mohou být stanoviskem autora
a nemusí vyjadřovat postoje vydavatele!!!*

*Bačetínský zpravodaj byl zapsán do evidence periodického tisku
pod evidenčním číslem MK ČR E 21944*

Redakce: Obecní úřad Bačetín a další pisatelé

Foto na titulní straně: Michaela Prouzová

Tisk: Morčínko - Tiskárna Rege, Opočno, www.tiskarnarege.cz

Bačetínský ZPRAVODAJ

Bačetínský zpravodaj vydává
Obecní úřad Bačetín
Telefon: 494 665 607, Fax: 494 665 607
E-mail: ou@bacetin.cz
www.bacetin.cz